

Clopoțelul a sunat de ora opt, iar noi stăteam așezați, cu mâinile pe bănci. Doamna Hatzung stătea în fața clasei, îmbrăcată cu rochia ei albastru-deschis, strânsă în talie cu o curea asortată. Purta pantofi bej cu toc foarte mic. Era blândă și bună ca o bunică.

Punctual ca întotdeauna, directorul a intrat în clasă. Era în formă fizică bună pentru un bărbat de vârstă mijlocie, iar părul și ciocul cărunte i se asortau cu costumul gri. S-a oprit în fața clasei și a salutată-o pe doamna Hatzung. Întorcându-se către noi, a adăugat:

— Bună ziua, elevi ai clasei întâi.

— Bună ziua, domnule Schultz, i-am răspuns la unison, așa cum exersaserăm.

Doamna Hatzung ne-a zâmbit aprobator. Și, acestea fiind spuse, a plecat să-i salute pe elevii clasei a doua, care învățau în încăperea alăturată.

— Bine, copii, acum veniți în față, lângă mine, pentru rugăciunea de dimineață. Astăzi vom vorbi despre Iosif, ne-a anunțat doamna Hatzung.

A dat jos de pe peretele galben ca un soare calendarul religios, apoi a dat pagina.

Fiecare dimineață aducea cu ea o nouă imagine din calendar și o lecție din Biblie care o însoțea. Era David, tânărul păstor care, înarmat doar cu o praștie și credința în Dumnezeu, îl răpuseră pe Goliat, un uriaș fioros din rândurile filistinilor. Apoi era Daniel, care fusese aruncat în peștera leilor pentru că se rugase la Dumnezeu, lucru interzis de guvern, la fel ca în Iran. Dumnezeu trimisese un înger care să le închidă gura leilor, ca Daniel să nu fie mâncat. Mai mult, regele văzuse acest miracol și începuse să creadă.

Chiar dacă era adult, doamna Hatzung stătea pe un scaun din plastic pentru copii, cu picioare metalice. Am format un semicerc strâns în jurul ei, așezați pe același fel de scaune. Aceasta era partea mea preferată din întreaga zi de școală. De teamă că fiecare lecție ar putea fi ultima, înainte ca tata să mă

răpească și să mă ducă înapoi în Iran, unde Biblia era interzisă, eram însetată să rețin fiecare sămânță a cuvântului divin.

S-a dovedit că Iosif și cu mine aveam multe în comun. Și el fusese luat de lângă familie, chiar dacă pentru mine fusese mai ușor decât pentru el. Eu o avusesem pe mama cu mine, dar Iosif, vândut ca sclav de către frații săi, fusese singur. Mă întreb dacă și el privea luna așa cum făcusem eu când tata mă despărțise de mama. Oare știuse și el că, oriunde te-ai afla, poți privi luna, știind că și familia ta privește aceeași lună și se gândește la tine?

Dumnezeu îl apăraseră pe Iosif, așa cum îi apăraseră și pe Daniel și David – așa cum ne apăraseră și pe mine și pe mama. Peste mulți ani, când familia lui Iosif rămăsese fără mâncare din cauza foametei, Iosif i-a iertat pe frații săi că fuseseră invidioși pe haina lui colorată și pe dragostea tatălui lor. I s-a făcut milă de ei și le-a dat de mâncare.

Aici mă deosebeam de Iosif. Eu n-aș fi putut niciodată să-l iert pe tata pentru ceea ce ne făcuse. Îl uram. Nu voiam să-l mai văd – niciodată.

— Ați ascultat cu mare atenție astăzi. Acum vă puteți întoarce în bănci, dar vă rog să rămâneți în picioare, mi-au întrerupt gândurile vorbele doamnei Hatzung, aducându-mă cu picioarele pe pământ, în sala de clasă galbenă și veselă.

În fiecare zi după rugăciune, priveam cu încântare cum doamna Hatzung își ia rigla de pe etajera de lângă tablă și se îndreaptă spre celălalt capăt al sălii. Pe perete, între ultimele noastre creații artistice și un afiș imens care reprezenta o cutie de creioane cerate în toate culorile curcubeului, erau două rânduri de numere. Acestea erau punctul central al următorului exercițiu.

Eu cercetam desenele noastre în timp ce doamna Hatzung se apropia de perete. Erau la fel de unice și de diferite precum elevii care umpleau sala de clasă. Aici, spre deosebire de Iran, eram liberi să colorăm cu orice nuanță doream.

Cu ajutorul riglei, doamna Hatzung indica numărul la care ajunseserăm în ziua respectivă. În prima zi de școală, în august, începuse cu numărul unu. În fiecare zi, adăugam încă un număr. Îi plăcea să ne întrebe dacă credeam că vom ajunge până la două sute înainte de venirea verii. Bănuiam că știe bine răspunsul, dar nu vrea să ne spună. Doar ne zâmbea, adăugând: „Aveți răbdare și veți vedea“.

— E timpul să numărăm, ne-a spus de data aceasta. Mai întâi, din doi în doi.

Indica numerele, în timp ce noi le rosteam:

— Doi, patru, șase..., răspundeam noi.

— Foarte bine, copii. Acum din cinci în cinci.

La ora trei și un sfert, când a sunat clopoțelul, am ieșit de la școală. Doamna Hatzung aștepta la ușă și ne îmbrățișa pe fiecare înainte să ne dea drumul să plecăm. Profesorii stăteau cu rândul afară, cu noi, până când soseau părinții. În ziua aceea era rândul domnișoarei Neujahr. Ea urma să fie profesoara mea anul următor. Copiii mai mari povesteau că uneori ea îi acompania la chitară când cântau imnuri, și nu la pian, ca restul profesoarelor. Imnul meu preferat, până atunci, era „Acum îți Mulțumim, Doamne“, pe care-l învățam pentru Ziua Recunoștinței.

„Acum îți mulțumim, Doamne“, cântam în minte,

*„Cu sufletul, mâna și glasul,
Căci minunile Tale
Ne bucură tot pasul;
Încă de la pieptul mamei
Tu ne-ai binecuvântat...“*

(Acesta era versul meu preferat, cel cu pieptul mamei.)

*Și daruri din iubire
Tu până azi ne-ai dat.“*

Ne-am aliniat de-a lungul zidului de cărămidă al școlii și ne-am îndreptat privirea dincolo de terenul de sport, ca să privim prin gard după mașinile părinților noștri. Alți copii o luau la fugă imediat ce zăreau mașina. Nu și eu. Nici unul dintre elevi nu știa nimic despre tata, dar profesorii erau informați despre pericolul pe care-l reprezenta, așa că erau mereu vigilenți.

Am continuat, tot în minte, cu strofa a doua a imnului, care se încheie cu promisiunea că Dumnezeu ne va

*...ține-n grija Sa
Neștiința ne-o va-nlătura
Ne va izbăvi de rău
Acum și pururea.*

Doamna Hatzung ne-a spus că „neștiința“ înseamnă „zăpăceală“ și că, atunci când nu știm ce cale să apucăm în viață, ne putem ruga la Dumnezeu. Ne-a mai spus că El ne aude rugăciunile și ne ajută să rezolvăm orice problemă. Asta nu însemna că vom primi orice ne dorim. Dumnezeu e mai înțelept decât noi și putem fi siguri că ceea ce ne dă este întotdeauna cel mai bun lucru pentru noi, chiar dacă nu ne dăm seama de asta imediat. Mă gândeam la aceste lucruri cu privirea ațintită la mașinile care se opreau în fața curții școlii.

Gândurile mi-au zburat înapoi la Iosif. Frații lui intenționaseră să-i facă rău, dar Dumnezeu îl folosise pe Iosif să-i salveze nu numai familia, ci și multe altele. Doamna Hatzung spunea că Dumnezeu face același lucru și în zilele noastre. Uneori, lucrurile pot părea foarte rele la prima vedere, dar Dumnezeu poate să folosească până și lucrurile rele ca să ne facă bine mai târziu.

Reflectam la cuvintele doamnei Hatzung când a sosit mama. Am tras-o repede de mânecă pe domnișoara Neujahr și i-am arătat mașina cu degetul.

— Bine, Mandy, poți să mergi, mi-a spus, după ce s-a asigurat că la volan era chiar mama. Să ai o seară frumoasă.

Abia atunci am avut voie să plec de lângă zidul școlii. Domnișoara Neujahr m-a condus din priviri până când am ajuns în mașină, în siguranță.

Chipul mamei nu era luminat de zâmbetul obișnuit.

— Am o veste tristă, Mahtob, mi-a spus blând. Azi s-a prăbușit un avion în Iran și au murit o mulțime de iranieni.

Se vedea cu ușurință că e afectată.

Am privit pe fereastră, dincolo de ea, fără să spun nimic.

— Ai auzit ce-am spus? m-a întrebat ea încet. O mulțime de iranieni au murit astăzi.

Am continuat să privesc în gol, mi-am încrucișat brațele pe piept și am scuipat cu furie:

— Foarte bine. Sper că era și tata printre ei.

Rareori poți privi în urmă știind cu precizie în ce clipă viața ta a luat un alt curs. De obicei, aceste schimbări se petrec treptat și trec cumva neobservate. Și totuși, de-a lungul vieții, există momente-cheie care marchează schimbări importante. Acea discuție pe care am avut-o cu mama, în mașină, pe 3 noiembrie 1986, s-a dovedit a fi o astfel de răscruce în viața mea.

Pentru mama, a fost un moment de trezire la realitate când a observat că mă transformasem într-o persoană rece și înverșunată. Nu aceasta era viața pe care și-o dorea pentru mine. Nu luptase atât ca să ne elibereze ca eu să-mi irosesc viața bălăcindu-mă în furie și ură. Atâta vreme cât ura dicta suflului, aveam să rămân prizoniera lui tata, chiar și în absența lui. Mama nu avea de gând să stea cu mâinile-n sân și să lase lucrurile așa. Chiar în ziua aceea, a început să treacă la fapte.

Pentru ea, scrierea cărții *Numai cu fiica mea* se dovedise o experiență eliberatoare. Fusese nevoită să-i explice cititorului toate fețele tatălui meu – nu numai pe cea malefică, atât de prezentă în mințile noastre, ci și pe cea bună, care o făcuse să fie atrasă de el la început. Mama și-a dat seama că, dacă aveam vreo șansă să fiu vreodată liberă, trebuia să fiu obligată, așa